

TELEGRAFUL ROMANU.

Telegrafulu este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenunțarea se face în Săbiu la expeditorii foiei pe afară la c. r. poste cu bani găta prin scrisori francate, adresate către expeditorii. Pretului prenumerării pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. ear pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 4. ANULU XX.

Săbiu, in 13/25 Ianuaru 1872.

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe un anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri străine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. simlu, pentru a două ore cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetiție cu 3 1/2 cr. v. a.

Evenimente politice.

Foile pestane se ocupa cu deosebire cu afacerea Croatiei. „Pesti Naplo“ constată, ca în Agramu au estu deasupra elemente de acelea, cari nu voru să scia de nici un compromis. Aceste elemente suntu gl'ia cea desperata a opuzetionii radicale, pentru carea opuzetionea nu e mijlocu, ci scopu. Politici de acesti'a se gasescu în societate în t'ote părțile, în specie înso în țeri lovite de sorte și sc'ose din rostulu loru. Cu omeni de acesti'a nu poti pactă: ei devinu totu mai neimpacati, cu câtu concessiunile oferite suntu de natura de a garantă interesele poporului. Contr'a felului acestui de elemente trebuiescu deșteptate simțimintele cele mai bune ale națiunii și fatia cu acei, cari asculta numai de Miletici și de Politu, dara nu de mintea sanatoasă, este numai o cale: trebuie revoltata națiunea, a cărei interese ei le compromitu.

Mai la vale face imputare partidei regimului din Croația, ca n'a facutu nimica și vaiera ca cu ocaziunea alegerilor din urma regimulu și partid'a lui au statu indiferenti în fati'a agitaciunilor clerului înaltu și inferioru și în fati'a influenței constelațiunii lui Hohenzollern.

„Naplo“ și promise multu acum dela alegerile fiitorie, din cauza ca acelea voru urmă acum cu totulu între alte impregiurări. Lantiulu electricu între Agramu, Vien'a, Prag'a și p'ote și între Petersburgu este ruptu și castelele politice zidite în aeru, înșelatiunea și fanaticismulu nu voru mai aparé în vestimentulu scopurilor reali și realizabile politice.

„Hon“ compatimesce, ca rescriptulu reg. e asiă de laconicu scurtu. Croatiloru le place multu a se geră de supusi loiali și a accentuă la t'ote ocaziunea credința loru către tronul. Deci deca cuventulu r. în adeveru să daga în sēma în Croația, nu aru fi stricatu nimic'a cându în rescriptulu r. s'aru fi accentuatu și ca monareulu dorește bun'a înțelegere între pop'orele sele. Facia de voi'a r. chiaru espresa nu aru fi cutezatu domni croati iperloiali, a agit'ă asiă decisivă contr'a înțelegerei ambelor partite, aventurierii și demagogii străini nu aru fi aflatu coragiuu a atitiă publice contr'a nesunțietii oneste a miliōnelor, în dieta n'aru fi ținutu vorbiri asiă „de totu fără de tactu“ cu privinția la cari e încă indoiala ca nu suntu mai ascuțite decâtu sâbiile și preste totu nu s'aru fi ivitu în Croația fenomene asiă de triste. Aru fi unu peccatu neiertaveru a lasă partid'a unionista fără spriginu și ajutoriu moraliu, și a o lasă în mânilor unei partide care voiesce a rădică manifestulu din Septembrie de program'a sea.

Unu corespundinte din Pest'a alu diariului „Wanderer“ ne spune „Fed.“ impartasiesce scirea — precum pretinde densulu, bine acreditata — ca ministrulu, presiedinte Lonyay are intențiunea de a încercă transacțiuni cu capii naționalităților; celu pucinu — d'ice coresp. — mi-se impartesiesce astădi (14. jan.) că fapta autentică, cumca ministrulu presiedinte au sulevatu însusi în clubulu deachistiloru cestiunea de impacare cu naționalitățile, ba ca în liniamente aru fi și comunicatu acele concessiuni, cari densulu este gat'a a le face naționalităților. Români din Transilvania aru avé — în înțelesulu acestor concessiuni — libertate de plina în privinția tuturor cestiunilor bisericesci, — statutulu congresului serbescu — după ore-si cari modificări aru cascigă sancțiunea, și ca guvernulu ung. s'aru îndetoră a înșelati și a sustiené din vistieria statului în osebite ținuturi ale țerei mai multe gimnastio, sc'ole realiste și civili romanesce și serbesce. — Asemenea în t'ote acele locuri, unde români și serbi (dara slovacii?) facu majoritatea locuitorilor limb'a lor se se admita de limba a instrucțiunii

publice; țera la universitatea (proiectata) din Clusiu jumetate dintre profesori aru consiste din români. Totu asiă s'aru urmă cu concessiunile facia de naționalități și la administratiunea publica, astfelu apoi se crede ca ele se voru află indemnatu la o alianția fraternă cu magiarii. „Capetinosii corifeii ai naționalităților, — d'ice coresp. — nu usioru se voru plecă la impacaciune, daru marea parte a poporațiunii naționale aru acceptă d'ora o impacaciune dréptă și moderată.“ Mai adauge acelu coresp. ca mare parte a tenerimei nemagiare este eschisa din vieti'a publica și ca astfelu poteri prea însemnate jacu neintrebunțiate, pentruca este la ordinea dilei a inferă de renegati pre toti cei ce stau în ore care raporturi cu guvernulu. — Deca t'ote informațiunile acestui coresp. suntu totu atātu de acreditate că și acesti'a, atunci revelațiunile d'sele nu au nici o val'ore. De altmintrea diariulu „Nou'a Presa libera“ grabi îndata alta di a desminti impartesirile din „Wanderer“ intempinandu-le estu modu: „bucurasevoru cu prisosinția diariile federalistice (n. n.) de voru află scirea pucina credibile impartășita din Pest'a într'unu diariulu de aici (Vien'a), ca Lonyay aru fi întretienutu negociațiuni secrete cu capii românilor asupra reviziunii legii de naționalitate, pentru ca românii îmbufnati (bosumflati,) retrasi în unghiuletiulu pasivității să se indenne a intră în camera. Inse camera Ungariei n'au avutu până acum nici cea mai pucina cauza de a simți cu dorere lips'a deputatiloru români (din Transilvania) precum nici românii înșe-si, cari, cu t'ota politic'a loru de pasivitate n'au despretiuitu a primă demnitate și oficie dela guvernulu ung. — Nu vremu totusi să ignorămu, ca reviziunea legii de naționalitate, carea întru adeveru este un'a din cele mai aspre legi de sila limbistica, aru dovedit din partea magiara moderatiune și înțelegere politica, căci înlaturandu rig'orele acestei legi, aru sc'ote spinulu celu periculosu din tendințele federalistice și stăruințele de a se formă unu mare principatu alu Transilvaniei (n'are să se formia căci este de o mie de ani. Red. Fed.) și unu voivodatu serbescu.“ Asiă „Press'a nou'a“ care pretinde a fi „libera“ daru nu de prejudeție și de antipathie, țera noi facia cu aceste observămu, ca n'avemu conștinția de negociațiuni secrete, dara ca de este întru adeveru intențiune de apropiare, nu capii partidei naționale voru fi cari să respinga mân'a fraternă ce li s'aru iati. Condițiunile de impacaciune înșe, ventilate de aceste ambe diarice, nu potu fi de ajunsu pentru a se luă de base, ea trebeu să fia mai largă, daru astadata ne m'arginimu a înregistra aceste sciri caracteristice. Timpulu de a vorbi și discute va fi atnci, cându impacaciunea se va pune la ordinea dilei.

Representatiunea

advocatului Dr. Lazaru Petco și consoci că membrii comitetului comitatense din comitetulu comitatense din Cotulu Huned'ora constituitu în 28 Dec. 1871, relativa la unele dispositiuni a art. 42 din 1870 a legii municipale, — alegerea reprezentantiloru comitatensi și a angloiatiloru administrativo-politici, templată în 1871/2 în comitatulu Huned'orei.

Înaltu Ministeriu reg. ung.

Considerându, ca poporului în genere, și celui român transilvanénu în specie, nu-i suntu deschise alte căli legale, spre a-si exprime multiamirea ori nemultiamirea, și preingrigirea fatia cu legile aduse, decâtu în comitetele comitatense, și prin acestea până la locurile mai înalte, dara și pre ast'a cale într'o mesura f'orte restrinsa, întru atātu, încātu majoritatea absoluta a poporului, e de totu desconsiderata și eschisa prin legile susțat'ore, de a potea întrevinți activu în administratiunea și ingrigirea trebiloru administrativo-politice; — considerându, ca punerea în praca a articolului 42 din 1870

a legii municipale, în comitatulu Huned'orei din Transilvania, a adusu rezultatele cele mai triste și nedrepte fatia cu majoritatea absoluta a poporațiunii; — considerându, ca membrii comitetului comitatense, de naționalitate română din acestu comitetu, încă cu ocaziunea publicării acelu articolu de lege, și-au exprimat pre l'anga declarațiune de a se supune legii oficiosu, în comitetulu comitatense, preingrigirea și nemultiamirea fatia cu elu; — asiă acesti'a cu atātu mai vertosu se simtu îndreptățiti, ba și obligati din respectulu datorințiloru patriotice, a o face acum, după ce cu mare dorere și amaraciune, iau vedintu rezultatele următe după aplicarea-i în praca. —

Dreptu aceea, fatia cu aceea lege, — contr'a alegerilor reprezentantiloru c'otensi, — și în fine contr'a alegerii și denumirii angloiatiloru, și respective procedurii următe cu acea ocaziune, prebas'a acelei legi, în urm'a însinuării dejă template, și respective finitiei organizării, ne luămu libertate a ne aduce următ'ora

Representatiune:

A. Cu privire la articolulu de lege 42 din 1870 a legii municipale:

Înainte de aducerea gravaminelor în specialu, nu potemu trece cu vederea acea impregiurare, ca la aducerea a ori-ce lege, e a se ținea contu de interesele materiali și spirituali a poporațiunii și locuitorilor, fără desțingere, pentru carea și pentru cari se aduce legea, pentru că astfelu punendu-se în praca, să produca multiamire generală, a cărei rezultatu e prosperarea, înflorirea și consolidarea binelui publicu, și privatu; pre cându la din contra nemultiamire, neodihna, și dauna generală. —

Ca înalt'a legislațiune, la aducerea articolului de lege susu mentionatu, au fostu petrunsa, și înșpirata de cele mai nobile și bune simțiminte, și asteptatu unu rezultatu de multiamire generală, nu dubitāmu: inse de ore-ce punerea-i în praca a demustratu și demustra, celu putienu în comitatulu Huned'orei, rezultatu f'orte triste, daun'ose binelui publicu și privatu, — asiă din indemnulu și obligamentulu patriotiloru buni în genere, și în specie, că membrii români din comitetulu comitatense a comitatului Huned'ora, de nou constituitu, basati și pre esperința proprie de totu trista, încă recentă, ne luāmu voia a descoperi unele din dispositiunile coprinse în legea municipală amintita, din cari după modest'a noastră parere, nu p'ote rezultă, decâtu nemultiamire generală și în deosebii la majoritatea absoluta a poporațiunii din Transilvania — carea e de naționalitate română — și acelea suntu:

1. Introducerea voturilor virile, — de ore-ce prin acest'a dreptulu de administrare politicu e datu mai eschisivmente în mân'a și arbitriulu proprietatiloru mari; —

2. Sustienerea dreptului de alegere, numai a acelor'a, cari au fostu îndreptățiti la alegerea de deputatu mai de pre urma, și în deosebii a n'um'or'osei nobilime, fără de nici o restringere, — fiindu și prin acest'a, că și prin introducerea voturilor virile eschisa, delaturata mai de totu dela întrevinerea activa în administratiunea politica, majoritatea absoluta a poporațiunii în genere și în specie cea din Trannia, adeca poporulu — carele în totalitate form'ea puterea adev'erata atātu în respectulu materiale cătu și spirituale în fia-care statu și cu atātu mai vertosu în statulu Austro-magiariu. —

Deci ecuitatea, fratietatea și egalitatea de dreptu, cum și țari'a a ori-ce statu pretindu că: t'ot'ore fără desțingere, să se bucre și impartasiesca și de beneficiile publice ale țerei și ținutului, pre care-lu locuescu în asemenea mesura, precum suportă și onerile publice, și de statu, — fiindu ast'a singurul medilocu spre armonia și simpatia fratiesca între pop'orele conlocuitor'ore, spre asigurarea

totu sta cu multu indereptulu celei din Ungari'a, totu-si in asta ultima suntu sustienute in vigore cu totulu alte legi, mai favoritoare intereselor publice, ca in Transilvani'a, — dreptu aceea legea municipala aplicata spre restaurarea municipiilor in Ungari'a sub impregiorarile aduse inainte, nu pote dupa dreptu sa se aplice si in Transilvani'a, ci in ultima in considerarea drepta a starei sale actuale, alta lege cu multu mai liberala. —

B. Cu privire la alegerea reprezentantilor in comitatulu comitatense :

7. Din cele aduse in punctele mai dinainte urmaza de sine, ca rezultatulu alegerii reprezentantilor municipali e foarte nemulțimitoriu si nedreptu ; dar si candu s'aru putea abstrage dela acele, totu-si e si ilegala, pentruca cum probaza actele de alegere mai in tote cercurile electorali s'au efectuitu cu neobservarea legii, incatu numai localitatii comisiunii verificatoare, pote ase ascrie verificarea membrilor alesi. —

8. Pentruca in comitet lu vechiu cotlese tinutu in Novembre 1871 s'a fostu adusu concludu si enunciatu, ca acestu comitetu sa se mai conchiame si tiena inca o data adunare in Decembre acelasi anu pentru tragerea de sema a ampoiatoru vecbi si pregatirea lucrurilor, spre predare celoru nou alegandi si denumindi, alegandu-se spre acestu scopu si o comisiune care a si lucrato, daru prelunga tote aceste acelu comitetu nu s'a mai conchiemat, ci directe celu nou decretandu-se de constitutu cu desconsiderarea totala a concludului susamintitu, carele decumva se observá, asiá suntemu aplecati a crede ca : rezultatulu organizareii municipale nu era impreunatu de urmari atatu de triste, atatu de daunose pentru absolut'a majoritate a poporului din acestu comitat. —

C. Relativa la alegerea de ampoiati comitatensi :

9. Cu referire la postulu de vice comite, protonotariu, vice notariu primu si a intregu corpulu ampoiatoru dela scaunulu orfanale alesi, alegerea e ilegala, pentruca se fece prin aclamatiune fara ca sa fia premersu constatarea membrilor comitetului comitatense fosti presenti, si astfelu celoru absentii ; — de cari ultimi au fostu foarte multi, cum se invederaza din actele de votare, ce se recerea si recere din principiulu responsabilitatii inpusu prin lege, fiacaru votantu pentru eventualele si posibilele daune, causabile in vre-unu modu, prin vre-unu ampoiatu.

10. Pentruca de si dlu Georgiu Ciaciani, fostu candidatulu de vice-comite abdis de a fi candidatulu la acestu postulu si astfelu a ramasu numai doi insi in candidare, si de si in urmareea acestei a vidata inainte de alegere postulu si propusu mai multi insi, ca sa se primescu in candidare si alții, nu-

mindu-i cu numele, totusi ilustritatea Sea dlu comite supremu, aplecatu la inceputu sa se primescu in fine a refusatu prelunga dechierare, ca pentru intardiarea insinuareii nu se primescu, fiindu-si comisiunea candidatore lucrulu, la carea debuea mai nainte de comitetu facuta insinuarea. Dovada despre aceste suntu toti membrii comitetului fosti presenti.

Dreptu aceea, de si insinuarea se face inaintea intregului comitetu presentu, si a comisiunii candidatore, inainte de inceperea alegerii, totu-si contr'a prescrieloru din § 68 alinea ultima a legii municipale, s'a refusatu acceptarea in candidare, fara de nici unu temeiu legale.

11. Pentruca de si pre harthie a fostu scrisu, ca in sala congresului au locu numai membrii verificati, totusi asta dispositiune nu s'a observatu, si nici incercatu in vre-unu modu sa se observeze, de unde au urmatu, ca in sala de congregatiune, carea totu odata au servitu si ca locu de votare a fostu facia si luatulu locu printre si cu membrii verificati si persoane cu totulu strainte, neindreptatite spre participare la actulu alegerii, dovada toti membrii comitetului, cari au fostu facia.

12. Pentruca persoanele neindreptatite amintite sub p. 11 au luatulu parte activa la alegerile prin aclamatiune, ce e o consecuintia prea naturala, notorica si este cu atatu mai verosiu, o putemu afirmá, caci chiaru si la votarile nominale au votatu persoane neindreptatite, ce in fine observandu-se li s'au stersu votulu consemnatu. Dovada e comisiunea incredintata cu consemnarea voturiloru, a carei presiedinte a fostu dlu Lázár Ludovicu.

Dreptu aceea minoritatea comitetului cotse, de nationalitate romana si in specie subsemnati membri, cari apartenu acelei minoritati, alegerea ampoiatoru amintiti sub p. 9 o dechiera de ilegala, si de templatá fara voia loru, pentruca nici responsabilitatea dictata in lege, nu o primescu asupra-le.

13. Pentruca cu referire la celelalte posturi de administrare interna si externa de si s'au decisu votarea nominala si alesi 3 comisiuni spre consemnarea voturiloru, totusi nu s'a decretatu termenulu, ca derandu sa se incepa, si pana candu sa dureze consemnarea voturiloru, cum nici indreptatitu comisiunile in acelu respectu, — de unde apoi a urmatu acelu incidentu tristu si ilegale, ca : unele comisiuni, dupace s'au departatu cea mai mare parte a membriloru, cu intentiune de a reintorce mai tardiu, cum s'a probatu, — a determinatu durat'a consemnării voturiloru, — si asiá pre basea acestei concludsiuni unilaterali, caci spre aducerea acelei a n'an fostu indreptatita, pre mai multi votanti presentati spre votare, iau respinsu.

Dovada despre acestea toti membrii comitetului fosti fatia.

taia ramur'a de sub picioarele ei, si era amenintata, in tempulu celu mai supremu aparú in a. 1868 cartea intitulata ; „Compendiu de dreptulu canonicu alu unei sante sobornicesci si apostolesci biserici“ de Mitropolitulu romniloru din Ungari'a si Ardalu Andrieu Bar. de Siagun'a. Cartea acest'a a facutu mare sensatiune intre barbatii literati nu numai la natinea si biserica nostra, dar si la alte natii *) si biserici straine, nu pentruca o carte de feliulu acest'a a fostu unu fenomenu cu totulu nou in regiunile sciēntifice, ci mai multu a surprinsu ea cu cuprinsulu seu celu clasicu, in care autoriulu ei a alesu din nasipulu celu nebagatu in sema o cununa pretiosa de diamante. „Pētra, carea nu o a bagatu in sema ziditorii, acest'a s'a facutu in capulu unghiolu, dela Domnulu s'a facutu acest'a si este minunata in ochii nostri.“

In adeveru pētra a devenitu minunata in ochii nostri, pentru ca multi vinu prin ea la cunoscintia esacta a dreptului bisericii gr. or. si la aplicarea corecta si salutará a aceluia, si iera alții pre de alta parte sedusi si preocupati de invetiaturi supte din dreptulu canonicu alu bisericeloru straine, de-si in genere au recunoscutu meritulu ce-lu are Compendiulu Dreptului canonicu de Par. Metrop. Siagun'a, totusi s'au incercatu a combata unele pareri ale autoriului, macaru ca ele nu suntu

*) „Compendiulu Dreptului canonicu“ s'a tradusu in limb'a rusēscá la a. 1870. si s'au tiparitu in acelasi anu in jurnalulu bisericescu „Christianscoe cetenie“ — cetire christiana — pre carea o edá Academia duhovnicēscá dia Petropole.

altu ce-va, decatu effusulu adeveratu alu canóneloru.

Cá sa nu ne ducemu mai departe spre ilustrarea acestei asertiuni, sa luamu numai recensinea opului din cestiune, ce s'a intreprinsu in „Convorbirile literarie“ din partea d. N. Mandrea. (Vedi nr. 28 si 24 1868/9). Reflectandu numai in trecutulu la unele defecte pretinse din partea domnului recensente, precum d. e. ca autoriulu aru fi tractatu in Compendiulu seu nisce materii, ce aru fi potulu remane cu totulu afara, vomu reveni incatu-va mai pre largu asupra parerei divergente a d. recensente, ca adēca aru fi o lacuna sentitoare, ca autoriulu nu recunósce legile poterei civile cá o sorginte si pentru dreptulu canonicu“ (de-si autorele recurge in diferetele renduri la dispozițiuni din acelea legi, astfelu pp. 258, 267, 291 nr. 6 si 296.)

In privinti'a largitati sistemii, unu defectu pretinsu alu Compendiulu din cest une, pre carele d. recensente lu motiveza prin parerea sea, „ca in ori-care sistemulu asiá si in sistemulu dreptului canonicu numai acelea materii au a fi dezvoltate, care au importantia in sistemulu dreptului, caci d. e. cultulu si vict'a bisericesca nu interesaza pre juristu ;“ — privindu acest'a numai forma, se reflecteza numai urmatoarele : 1. ca alta se pretinde dela ori-care sistemulu si prin urmare si dela sistemulu dreptului canonicu ca adēca sa generalisedie materi'a pre catu se pote de tare, inse nici decum asiá de tare incatu sa remana unele parti afara ; 2. ca Compendiulu acest'a a avutu si unu scopu practiculu mai specialulu si adēca : sa se dea in man'a clerului si poporului romanu gre-or.

14. Pentruca de si dlu Simeonu Trifu, candidatulu de jude procesuale in cerculu Giului abdiso inainte de inceperea alegerii, dela acea candidare, si de si in urma abdicerei a ramasu in lista de candidare numai doi insi, totusi in aceea nu s'au mai pusu inca macaru unulu, precum prescrie §-fulu 68 alinea ultima, cu tote ca au fostu destui insinuati, ce probēza si aceea circumstare, ca la alte posturi totu de aceea categoria au fostu candidati cate patru pana in cinci iusi.

Dovada suntu actele facute la restaurarea municipiului.

15. Pentruca doue din comisiunile amintite au inceputu si finitu consemnarea voturiloru fara de nici o ordine, in sgomotulu celu mai mare, in sala de congregatiune, la un'a si aceea masa, fiindu inenjurate si imbultite atatu de alegatori si spectatori neindreptatiti, catu si in continua de cate mai multi insi, din consangeni si amicii candidatiloru, cari causau confusiunea si sgomotulu celu mai mare, nazuindu a castigá voturi pre sēma candidatulu, pre carele lu voiau fiacare din respectivii verbuanti. Dovada toti membri comitetului, cari au fostu facia.

16. Pentruca spre constatarea identitatii votantiloru nu s'au dispusu si observatu nici o controlu, — ce a pututu avea de urmare aceea, ca mai multi insi au votatu de mai multe ori pentru unulu si acelasu postulu, ba chiaru si neindreptatiti spre votare. Dovada si despre aceste protamințele de susu.

17. Pentru ca nici unulu din ampoiati alesi, incepandu dela vice-comite si pana la celu de pre urma, n'a corespunsu recerintieloru din §§-fi 66, 67 si 68 art. 42 a legii de municipalitate din 1870, neprobandu-si nici unulu cu documente calificatiune receruta, — de unde a urmatu aceea, ca multi din cei alesi nu posedu calificatiunea receruta, si prescria in lege, si totusi fiindu pusi in candidatiune s'au alesi si suntu alesi, dupa cum amu demonstratu mai susu modulu alegerii. Dovēda despre tote aceste suntu actele de alegere, intregu comitetulu comitese fostu fatia si in deosebii chiaru onor. comisiune candidatore. —

18. Pentru ca, deca dela stergerea autonomiei Traniei si a legiloru ei din an. 1963/4 aduse, sanctionate si publicate dupa tote formele legali — prin cari natinea romana s'a recunoscutu si radicatulu la natinea politica a tierii in asemenea cum au fostu celelalte natii conlocuitoru, si carea prin acele legi, se face sa-i surida unu venitoriu de dezvoltamentu fericitoriu si ascuratoriu de existintia, ca si celoru-lalte popore conlocuitoru, — au fostu grave suferintiele poporului in genere, si in specie a celui romanu transilvanenu in fiacare comitetu, districtu si cetate, prin inapoierea si eschiderea atatu a sea, catu si a intielegintiei sale, mai

o carte folositoare, unde sa-si afle intrepări in trebile bisericesci atatu juridice catu si tinentore de morala si cultu — fara de a ave in vedere numai pre juristu. Acest'a se vede apriatu din preocupatarea autorului la acestu opu, in care pre pagina XII. cetimu urmatoarele :

„Si acum iub te cleru si poporu ! credu tare, ca cunoscendu Tu din acestu opu demnitatea, ce biserica Ti-o da, precum si bunatatile scólei prin biserica revarsa asupra Ta radiete stralucitore de cultur'a si nobilitatea Ta, a Te face vrednicu de impreuna lucratoriu alu lui Dumnedieu, de arator'a lui fructifera, de zidireg lui frumoasa si de cas'a lui placuta, care tote-Ti garanteza, fericirea vremelnicá si vecinicá si Te manducen catra perfectionarea intelectuala si morala in tote facerile Tale publice si private bisericesci si civili.“

Iera intrebarea a dou'a sulevata din partea d. recensente, ca aru fi o lacuna, caci autoriulu nu recunósce legile civile cá o sorginte si pentru dreptulu canonicu — fiindu meritorica ea si afandu tictoria, mai cu sēma in consecintiele ei, pre care d. recensente le desvolta mai pre largu, denegandu bisericii competinti'a jurisdictionale in intipderea dorita de autoru aru pretinde pentru sine unu studiu mai afandu si o espunere mai pre largu. Cu tote acestea, incatu n'asi voi sa fia aici prea ampu in obiectulu acest'a, voiu reflectá cu cate-va pareri numai pre scurtu.

(Va urmá)

